ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုအပေါ် COVID – 19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု

ဒေါက်တာလှမောင်၊ သံအမတ်ကြီး (ငြိမ်း)၊
မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၊ စီးပွားရေးဘာသာရပ်အဖွဲ့၊ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် (၁)

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ

- COVID -19 ကပ်ရောဂါ အခြေအနေ၊ ရုရှား-ယူကရိန်းစစ်ပွဲ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေမှု၊ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုမှာ အဓိကတွန်းအားဖြစ်တဲ့ အမေရိကန်၊ ဥရောပနှင့် တရုတ်နိုင်ငံတို့မှာ စီးပွားရေးမောင်းနှင်အား လျော့ကျမှုတွေရဲ့ အကျိုးဆက်ကြောင့် နိုင်ငံအများအပြားမှာ စီးပွားရေးကျဆင်းမှုနှင့် အကြပ်အတည်း အခက်အခဲတွေကို ၂၀၂၂ ခုနှစ် ကထက်ပိုပြီး ယခု ၂၀၂၃ ခုနှစ်မှာ ပိုမိုရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရနိုင်ကြောင်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (IMF) အကြီးအကဲက ပြောကြားခဲ့ပါသည်။
- အလားတူ ကမ္ဘာ့ဘဏ် (World Bank) မှလည်း ၂၀၂၃ ခုနှစ် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ခန့်မှန်းချက်ကို အထက်ပါ အခြေအနေများကြောင့် လျော့ချခန့်မှန်းခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။
- ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ကမ္ဘာ့ဘဏ် (World Bank) ၏ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွင်း ကမ္ဘာ့အသားတင် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု (GDP) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှုန်းမှာ (၂.၁ %) သာရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပြီး ၂၀၂၂ ခုနှစ်ကထက် ကမ္ဘာ့အသားတင် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု (GDP) တိုးတက်မှုနှုန်း (၁.၀%) ကျဆင်းသွားခဲ့ပါသည်။
- ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ကမ္ဘာ့ဘဏ် (World Bank) မှ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ရွေးချယ်ထားသော နိုင်ငံ (၂၀) ၏ အသားတင်ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှုန်း (GDP Growth) ကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။
- ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွင်း အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ အသားတင်ကုန်ထုတ်လုပ်မှု (GDP) ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုနှုန်းကို (၁.၁%) သာရှိမည်ဟုခန့်မှန်းထားပြီး၊ တရုတ်နိုင်ငံအနေဖြင့်(၅.၆%)၊ ဂျပန်နိုင်ငံအနေဖြင့် (၀.၈%)၊ ထိုင်းနိုင်ငံအနေဖြင့် (၃.၉%)၊ မလေးရှားနိုင်ငံအနေဖြင့် (၄.၃%)၊ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံအနေဖြင့် (၆.၀ %)၊ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် (၃.၀ %) ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်း (WTO) ၏ နောက်ဆုံးထုတ်ပြန်ချက်အရ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုပမာဏ (World Merchandise Trade Volume) မှာ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် (၂.၇%) တိုးတက်ခဲ့ပြီး၊ ယခု ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် (၁.၇ %)သို့ နှေးကွေးကျဆင်းသွားမည် ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ၂၀၂၄ ခုနှစ်တွင် (၃.၂ %) တိုးတက်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။ အကြောင်းအရင်း အမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး တိုးတက်မှုနှုန်း နှေးကွေးသွားသည့် အတွက် သွင်းကုန်ဝယ်လိုအား (Demand for Imports) အားနည်းသွားဖွယ်ရှိကြောင်းလည်း (WTO) မှ ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

ရွေးချယ်ထားသော နိုင်ငံများ၏ အသားတင်ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှုန်း

(**GDP Growth Rate %**)

စဉ်	နိုင်ငံ	၂၀၂၁ (%)	၂၀၂၂ (%)	၂၀၂၃ (% ခန့်မှန်း)	၂၀၂၄ (% ခန့်မှန်း)
၁	၂	၃	၄	၅	၆
၁	ကမ္ဘာ့စုစုပေါင်း	၆.၀	၃.၁	၂.၁	၂.၄
၂	စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများ	၅.၄	၂.၆	၀.၇	၁.၂
၃	ထွန်းသစ်စ ဈေးကွက်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ	၆.၉	၃.၇	၄.၀	၃.၉
၄	အမေရိကန်	၅.၉	၂.၁	၁.၁	၀.၈
၅	တရုတ်	၈.၄	၃.၀	၅.၆	၄.၆
၆	ဂျပန်	၂.၂	၁.၀	၀.၈	၀.၇
၇	အိန္ဒိယ	၉.၁	၇.၂	၆.၃	၆.၄
၈	ဘရာဇီး	၅.၀	၂.၉	၁.၂	၁.၄
၉	မက္ကဆီကို	၄.၇	၃.၀	၂.၅	၁.၉
၁၀	ရုရှား	၅.၆	-၂.၁	-၀.၂	၁.၂
၁၁	ယူကရိန်း	၃.၄	-၂၉.၁	၂.၀	…
၁၂	ဗီယက်နမ်	၂.၆	၈.၀	၆.၀	၆.၂
၁၃	ဖိလစ်ပိုင်	၅.၇	၇.၆	၆.၀	၅.၉
၁၄	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၆.၉	၇.၁	၅.၂	၆.၂
၁၅	ကမ္ဘောဒီးယား	၃.၀	၅.၂	၅.၅	၆.၁
၁၆	အင်ဒိုနီးရှား	၃.၇	၅.၃	၄.၉	၄.၉
၁၇	မလေးရှား	၃.၁	၈.၇	၄.၃	၄.၂
၁၈	လာအို	၂.၅	၂.၇	၃.၉	၄.၂
၁၉	ထိုင်း	၁.၅	၂.၆	၃.၉	၃.၆
၂၀	မြန်မာ	-၁၈.၀	၃.၀	၃.၀	…

Source: World Bank (June 2023)